

Yaşlılıkta Geriatrik Anksiyete Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). Yaşlılıkta Geriatrik Anksiyete Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33056>

Özet

Yaşlılıkta Geriatrik Ağrı Ölçeği (YGÖA), İngilizce orijinali **Geriatric Pain Measure** (GPM) olan araçın Türkçe kültürüne uyarlanması ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi amacıyla hazırlanmıştır. Bu ölçek, yaşlı bireylerde ağrının şiddetini, ağrıya bağlı fonksiyonel kısıtlılıklar ve psikososyal etkilerini kapsamlı bir şekilde değerlendirmeyi hedeflemektedir. **Kültürel geçerlik** ve güvenirlik çalışması Dursun ve Bektaş (2017) tarafından gerçekleştirilmiş olup, ölçeğin Türkiye popülasyonunda geriatrik ağrı yönetimi ve araştırmalar için uygun bir araç olduğu gösterilmiştir.

Ölçek, yaşlılık döneminde sıklıkla karşılaşılan kronik ağrı problemlerinin öznel değerlendirilmesine olanak tanır. Elde edilen bulgular, ölçeğin yapısal olarak tutarlı olduğunu ve yaşlı bireylerin ağrı deneyimlerinin çok boyutlu doğasını yakalama kapasitesine sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler

Geriatrik ağrı, ağrı değerlendirmesi, yaşlılık, **psikometrik özellikler**, kültürel geçerlik, fonksiyonel kısıtlılık, kronik ağrı.

Yazarlar

Gül Dursun, Hicran Bektaş

Amaç

Yaşlılıkta Geriatrik Ağrı Ölçeği'nin temel amacı, yaşlı bireylerde yaşanan ağrının yoğunluğunu ve bu ağrının günlük yaşam aktiviteleri üzerindeki müdahale düzeyini standart bir biçimde ölçmektir. Bu araç, hem klinik uygulamada hem de araştırmalarda yaşlı hastaların ağrı durumlarının objektif olarak izlemek ve uygun tedavi stratejilerini belirlemek için kritik bir rol oynamaktadır.

Özellikle yaşlı popülasyonda ağrının değerlendirilmesi, bilişsel veya iletişimsel zorluklar nedeniyle zorlayıcı olabilmektedir. Bu bağlamda, ölçek, ağrının sadece fiziksel boyutunu değil, aynı zamanda duygusal ve sosyal boyutların da ele alarak bütüncül bir değerlendirme sunmayı amaçlamaktadır.

Yapı

Ölçek, ağrının çok boyutlu bir yapı olarak ele alınması prensibine dayanır. Ölçülen temel

psikolojik yapı, yaşlılıkta ayrışmanın neden olduğu fonksiyonel bozulma ve yaşam kalitesindeki düşüktür. Ölçek, genellikle ayrışma yoğunluğu, aktivite kısıtlılığı ve duygusal etkileşim gibi alt boyutları içerecek şekilde yapılandırılmıştır.

Bu çok boyutlu yaklaşıma, klinisyenlerin hastanın ayrışma deneyimini sadece niceliksel olarak değil, aynı zamanda niteliksel olarak da anlamalarına yardımcı olur. Ölçek maddeleri, ayrışmanın uyku kalitesi, sosyal katılım ve günlük kişisel bakım üzerindeki etkilerini sorgular.

Geçerlik

Yaşlılıkta Geriatrik Ayrışma Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun geçerlik çalışması (Dursun & Bektas, 2017), yapı geçerliliğini incelemek üzere gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, ölçeğin teorik yapıyla ne kadar uyumlu olduğunu belirlemek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır.

DFA sonuçları, ölçeğin orijinal yapılarının Türkçe kültürüne uyarlanmış modelde de kabul edilebilir uyum indekslerine sahip olduğunu göstermiştir. Ayrıca, eğer zamanla geçerlik kapsamında, YGÖA puanlarının diğer kabul görmüş ayrışma değerlendirme araçları (örneğin, Görsel Analog Skalası veya VAS) ile anlamlı düzeyde korelasyon gösterdiği rapor edilmiştir, bu da ölçeğin ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçtüğünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık ve test-tekrar test güvenilirliği yöntemleriyle değerlendirilmiştir. İç tutarlılık analizi sonucunda, ölçeğin genelinde yüksek bir **Cronbach Alfa** katsayısı (örneğin, .85 ve üzeri) elde edilmiştir, bu da ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Test-tekrar test güvenilirliği, aynı bireylere farklı zamanlarda uygulanan ölçümler arasındaki tutarlılığı değerlendirir. Türkçe GPM versiyonu için yapılan analizlerde, iki uygulama arasındaki korelasyon katsayısının yüksek ve istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur (örneğin, $r > .80$), bu da ölçeğin zaman içinde kararlı sonuçlar verdiğini doğrulamaktadır.

Faktör Analizi

Dursun ve Bektas (2017) tarafından yürütülen **faktör analizi**, ölçeğin çok boyutlu yapılarını incelemiştir. Orijinal GPM yapılarına uygun olarak, analizler ölçeğin iki ana faktörden oluştuğunu desteklemiştir: (1) Ayrışma Yoğunluğu ve (2) Ayrışmanın Fonksiyonel Kısıtlılığı.

Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) sonuçları, maddelerin beklenen faktör yüklerini gösterdiğini ve faktörler arasındaki ilişkinin teorik beklentilerle uyumlu olduğunu kanıtlamıştır. Bu faktör yapıları, yaşlılıkta ayrışmanın sadece duygusal değil, aynı

zamanda davranışsal ve sosyal sonuçların da önemli olduğunu vurgular.

Araç Bilgileri

Test Type: Geliştirme (Orijinal ölçeğin kültürel uyarlaması)

Format: Öz bildirim ölçeği

Language Available: Türkçe, İngilizce (Orijinal)

Population Group: Yaşlı Bireyler

Age Group: 65 yaş ve üzeri

Population Details: Çeşitli kronik ağrı şikayetleri olan ya da olmayan, toplum içinde yaşayan veya huzurevlerinde kalan geriatrik popülasyon.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulaması şeklinde, kalem-kâğıt veya dijital formatta uygulanabilir. Derecelendirme formatı orijinal çalışmada belirtilmemiştir, ancak tipik olarak Likert tipi bir ölçek kullanılır.

Anahtar Kelimeler

Geriatri, ağrı yönetimi, kültürel uyarlama, psikometrik geçerlik, kronik hastalık, fonksiyonel değerlendirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut değil

Affiliation Email addresses: hbaydin@akdeniz.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Correspondence Address: Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi (Tahmini Kurum)

Özinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlaması 2017 yılında yayımlanmıştır. Kullanım izinleri ve telif hakları, ölçeği adapte eden sorumlu yazar Hicran Bektas ve yayıncı kuruluşa aittir. Ölçeğin akademik ve klinik amaçlı kullanımı için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [geriatric-pain-measure-in-the-elderly-toad.pdf](#). Ayrıca, yayımlanan makaleye erişim linki: proxy2.marmara-elibrary.com.

Kaynaklar

Dursun, G., & Bektas, H. (2017). Cultural validation and reliability of the Turkish version of the Geriatric Pain Measure in the Elderly. *Pain Practice*, 17(4), 505-513.

Yaşlılıkta Geriatrik Ağrı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçeğin orijinal maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin tamamına erişim için Dursun & Bektas (2017) referansına veya sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM